

והנה רוח סערה באה מן הצפון, כנגד הנהגה. לפנים ממנו - ענן גדול, כנגד הבהו. לפנים ממנו - ואש מתלקחת, כנגד החשף. לפנים ממנו - ונגה לו סביב, כנגד של ורוח אלהים.

ומתוכה כעין החשמל - לפנים מהפל, כנגדו מרחפת על פני המים, זו רוח האם העליונה שמרחפת על הכל. ויעקב השלם הוא, וזה מוח האגוז, והקדוש ברוך הוא ימצאהו בארץ מדבר ודאי. אחר כך עשה הקדוש ברוך הוא את כל אותן הקלפות, שפלן יהיו משעבדות לו.

עד כאן היה כתוב באותו ספר של הרופא הקרטניאני. אחר כך היה רשום בכתוב הזה: כל שמירה שצריך רופא חכם לעשות לחולה ששוכב בבית חליו אסירי המלך, לעבד לרבוץ העולם, שכשהולך רופא חכם אליו, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן, מחלות ששורות עליו, מוצא אותו באסירי המלך.

אם תאמר, הואיל והקדוש ברוך הוא יצוה לתפס אותו, שלא ישתדל שום אדם אחריו - לא כך! שהרי דוד אמר אשרי משפיל אל דל וגומר. דל הוא ששוכב בבית חליו, ואם הרופא חכם, הקדוש ברוך הוא יתן ברכות לאותו שמשתדל בו, ואותו רופא ימצאהו בארץ מדבר, שוכב בבית חליו.

וברתהו ילל ישמן, שאותם חלאים דוחקים אותו. מה צריך לו לעשות? יסבבנהו, יסובב סבות ויביא עלות כדי שימנע ממנו אותם דברים שמזיקים לו, יקוי לו ויוציא ממנו דם רע.

אתמשך יעקב שלימא, כגוונא דאגוזא דא. רזא דכתיב (יחזקאל א) והנה רוח סערה באה מן הצפון, לקבליה דתהו. לגו מניה, ענן גדול, לקבליה דבהו. לגו מניה, ואש מתלקחת, לקבליה דחשף. לגו מניה, ונגה לו סביב, לקבליה דרוח אלהים.

ומתוכה כעין החשמל, לגו מפלא. לקבליה מרחפת על פני המים. דא רוחא דאימא עלאה, דקא מרחפת על כלא. ויעקב שלימא איהו, ודא מוחא דאגוזא וקודשא בריך הוא ימצאהו בארץ מדבר, ודאי. לבתר עבד קדשא בריך הוא דכל אינון קליפין יהון פולהון משתעבדן ליה.

עד הכא הוה כתיב בההוא ספרא (ראסיא) דקרטניאנה אסיא. לבתר הוה רשום בהאי קרא, פל נטורא דאיצטריך אסיא, חפים למעבד למרע דשכיב בבי מרעיה אסירי דמלפא, למפלח למארי עלמא. דכד אזיל אסיא חפים לגביה, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמון. מרעין דשריין עליה אשפח ליה באסירי דמלפא.

אי תימא הואיל וקודשא בריך הוא יפקוד לתפשא ליה דלא ישתדל בר נש אבתריה, לאו הכי. דהא דוד אמר (תהלים מ"א) אשרי משפיל אל דל וגו' ודל הוא דשכיב בבי מרעיה. ואי אסיא חפים הוא, קדשא בריך הוא ירב ליה ברכאן לההוא דישתדל ביה. וההוא אסיא ימצאהו בארץ מדבר, בבי מרעיה שכיב.

וברתהו ילל ישמון, דאינון מרעין דחקין ליה. מאי איצטריך ליה למעבד יסובבנהו, יסובב סיבוב וייתי עילות בגין דימנע מניה אינון מלין דנזקין ליה, יקוי ליה, ויפוק מניה דמא בישא.

בלק - קצ"ג ע"ב

יבונננהו, יסתפל ויבין, ההוא מרעא ממה הוי.
ויסתפל בגין דלא יתרבי עלוי וימאן
ליה. לבתר יצרנהו כאישון עינו, בגין דיהא
נטיר פדקא יאות באינון משקין, באינון
אסותא דאצטריכו ליה. ולא יטעי מנייהו,
דאלמלי יטעי אפילו במלה חדא, קדשא ברין
הוא חשיב על אסיא כאילו שפיך דמא
וקטליה.

בגין דקודשא ברין הוא בעי דאף על גב
דההוא בר נש איהו בבי אסירי דמלפא,
דישתדל בר נש עליה ויסייע ליה לאפקא ליה
מבי אסירי.

והנה אמר הכי, קדשא ברין הוא דן דיני בני
עלמא לעילא, הן למות, הן לשרושי,
הן לעקור, הן לענוש נכסין. מאן דאתחזי
לענוש נכסין, נפיל בבי מרעיה ולא יתסי, עד
דעבר כל מה דאתגזר עליה. כיון דאתענש
בממוניה, ויהיב ליה כל מה דאתגזר עליה,
איתסי ונפק מבי אסירי. ועל דא איצטריך
לאשתדל לא עליה, דיתן עונשא ויפוק.

מאן דאתחזי לשרושי, יתפסון ליה, ויהיב
ליה בבי אסירי. עד דישתרש מפלא.
ולזמנין דישתרש משייפוי, או מחד מנייהו,
ולבתי יפקון ליה מבי אסירי.

מאן דאתחזי למות, הכי הוא, דאילו יתן כל
כופרא וכל ממונא דעלמא לא ישתזיב.
ועל דא איצטריך לאסייא חכים לאשתדלא
עליה, אי יכיל למיהב ליה אסותא מן גופא,
יאות. ואי לאו, יתן ליה אסותא לנשמתייה
וישתדל על אסותא דנשמתא. ודא הוא אסיא
דקודשא ברין הוא ישתדל עליה בהאי עלמא
ובעלמא דאתי.

יבונננהו, יסתפל ויבין אותו החלי
ממה היה, ויסתפל כדי שלא
יתרבה עליו וינמיך אותו. אחר
כך יצרנהו כאישון עינו, כדי
שיהיה שמור כראוי באותם
משקים ובאותן רפואות שצריך
לו ולא יטעה מהם, שאלמלא
יטעה אפלו בדבר אחד, הקדוש
ברוך הוא מחשיב על הרופא
כאלו שפך דם והרגו.

כי הקדוש ברוך הוא רוצה שאף
על גב שאותו אדם הוא בבית
אסירי המלך, שישתדל עליו בן
אדם ויסייע לו להוציאו מבית
האסורים.

והנה אמר כך: הקדוש ברוך הוא
דן דיני בני העולם למעלה הן
למות, הן לשרש, הן לעקר, הן
לחת ענש נכסים. מי שראוי לענש
נכסים נופל בבית חליו, ולא
יתרפא עד שעושה כל מה שנגזר
עליו. כיון שנענש בממונו ונתן
כל מה שנגזר עליו, מתרפא
ויוצא מבית האסורים, ועל זה
צריך להשתדל עליו שיתן ענש
ויצא.

מי שראוי לשרש, יתפסו אותו
ויתנו אותו בבית האסורים עד
שישתרש מהכל, ולפעמים
שישתרש מאיברים או מאחד
מהם, ואחר כך יוציאוהו מבית
האסורים.

מי שראוי למות כך זה, שאלו
יתן כל כפר וכל ממון שבעולם
לא ינצל, ועל זה צריך רופא חכם
להשתדל עליו. אם יכול לתת לו
רפואה מן הגוף - יפה, ואם לא
- יתן לו רפואה לנשמתו וישתדל
על רפואת הנשמה, וזהו רופא
שהקדוש ברוך הוא ישתדל עליו
בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד עכשו לא

אמר רבי אלעזר, עד השתא לא שמענא מאסייא דא ומספרא דא, בר

מזמנא חדא. דאמר לי טייעא חדא דשמע
לאבוי, דאסיא חד הוה ביומוי. דכד הוה
מסתפל בבר נש פד איהו בבי מרעיה, הוה
אמר, דא חי ודא מית. והווי אמרין עליה, (דהווי
הוה ופאה), דחיל חטאה. וכל מאן דלא יכיל
למדבק (אצ"ל למבון) מה דאיצטריך, איהו הוה
קני ליה ויהיב מדיליה. והווי אמרין, דלית
חפים בעלמא כגיגיה. ובצלוחתיה הוה עביד
יתיר ממה דהוה עביד בידוי, וכדומה לן, דא
הוה ההוא אסיא. אמר ההוא טייעא, ודאי
ספרא דיליה בידי איהו, דקא יריתנא מאבי
אבא. וכל מלוי דההוא ספרא, פלהו אתייסדן
על רזין דאורייתא ורזין סתימין אשפחנא
ביה.

ומירין דאסוותא דאיהו אמר דלא יאות
למפעל לון, פר מאן דאיהו דחיל
חטאה. ואינון ממה דהוה עביד בלעם דהוה
לחיש על מרע, והווי אמר בפומיה, ואתסי
מיד. וכלהו בריר לון בההוא ספרא.

ואמר, דא אסור ודא מותר למאן דדחיל
חטאה, בגין דמרעין סגי אין אמר,
דתלייא אסוותא דילהון בלחישו דפומא,
ואינון מסטרא דנחש, ומנהון מסטרא דקסם.
וכל אינון דאסור לומר בפומא ואסור למעבד
בעובדא, הוה אמר. עד דאשפחנא על מרעין
ידיעאן דאיצטריך לומר כן, ולנדויי בנדוי
ובשמתא על ההוא מרע, ואיהו תוהא סגי
לגבן. חדי רבי אלעזר וחדו חברייה.

אמר רבי אלעזר אי האי ספרא הוה לגבן,
נחמי מאי איהו. אמר, אנא אמסר
במסירה על מנת לאחואה (לאחואה) לבוצינא
קדישא. ותנינן, אמר רבי אלעזר, ההוא ספרא
הוה בידי תריסר ירחי, ואשפחנא ביה נהורין

שמעתי מהרופא הזה ומהספר
הזה, חוץ מפעם אחת שאמר לי
סוחר אחד ששמע מאביו,
שרופא אחד היה בימיו,
שפשהיה מסתפל באדם כשהוא
בבית חליו, היה אומר: זה יחיה,
וזה ימות. והיו אומרים עליו (שהוא
היה צדיק) ירא חטא, וכל מי שלא
יכול היה להשיג (לקנות) מה
שצריך, הוא היה קונה לו ונותן
משלו, והיו אומרים שאין חכם
בעולם פמותו, ובתפלתו היה
עושה יותר ממה שהיה עושה
בידיו, וכדומה לנו, זה היה אותו
רופא. אמר אותו סוחר, ודאי
ספרו בידי הוא, שירשתיו מסבי,
וכל דברי אותו הספר התניסדו
כלם על סודות התורה, וסודות
נסתרים מצאתי בו.

ודברי רפואה שהוא אמר שלא
ראוי לעשותם, פרט למי שהוא
ירא חטא, והם ממה שהיה עושה
בלעם, שהיה לוחש לחשים על
חולה, והיה אומר בפיו ומיד
מתרפא, וכלם מבררים באותו
הספר.

ואמר זה אסור וזה מותר למי
שירא חטא, משום שחטאים
רבים אמר שרפואתם תלויה
בלחש הפה, והם מצד הנחש,
ומהם מצד הקסם. וכל אותם
שאסור לומר בפיה ואסור לעשות
במעשה היה אומר. עד שמצאתי
במחלות ידועות שצריך לומר כן
ולנדות בנדוי ושמתא על אותו
חלי, וזו תמיהה גדולה לנו.
שמחו רבי אלעזר ושמו
החברים.

אמר רבי אלעזר, אם היה לנו
ספר זה, נראה מהו. אמר, אני
אמסר במסירה על מנת להראות
למנוחה הקדושה. ושנינו, אמר
רבי אלעזר, אותו ספר היה בידי
שנים עשר חדשים, ומצאתי

בלק - קצ"ג ע"ב

עֲלָאִין. פֻּד מְטִינָא לְאִינוּן רְזִין דְּהוּוּ מִבְּלָעִם
תְּוֹהֵנָא.

יִזְמָא חַד לְחִישְנָא בְּאַתְרַּחְד, וְהוּוּ אַתְוּוֹן סְלָקוֹן
וְנַחְתָּן. עַד דְּחַמִּינָן בְּחִלְמָא וְאָמַר לִי, מַה
לָךְ לְמִיעַל בְּתַחוּמָא דְלָאוּ דִילָךְ. אַתְעֲרַנָּא
וְאָבֵאִישׁ קָמָאִי עַל רְזִין סְתִימִין דְּהוּוּ תַפְּזָן,
שְׂדֵרְנָא לְהֵוּא יוֹדָאִי וְיַהֲיִבְנָא לִיהַ סְפָרָא.
וּבְרִזִין דְּבִלְעָם אֲשַׁפְּחָנָא מְאִינוּן שְׂמָהֶן
דְּמִלְאָכִים דְּשָׂדֵר לִיהַ בְּלָק, וְלֹא הוּוּ מִתְּסַדְרָן
עַל תִּיקוּנֵיהוּ.

אַבְרָ פֻּמָּה זִינִי אֲסוּתָא אֲשַׁפְּחָנָא בֵּיהַ דְקָא
מִתְתַקְנִי עַל תְּקוּנֵי אֲוִרֵיתָא וְרִזִין סְתִימִין
דִּילֵיהַ. וְחַמִּינָא דְאִינוּן בְּחִסְדוּתָא וְצִלוּתֵין
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְאִי תִימָא דְהוּוּ עֵבִיד אֲסוּתָא בְּפִסְוִקֵי
דְאֲוִרֵיתָא, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. אֶלָּא הָוָה אָמַר
רְזִין דְאֲוִרֵיתָא, וְעַל הַהוּא רָזָא אֲפִיק רְזִין
דְאֲסוּתָא, דְלֹא חַמִּינָא כְּהַהוּא גּוֹוֹנָא לְעֵלְמִין.
אַמִּינָא, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְאַחֲפִים לְבָנֵי נְשָׂא
בְּחִכְמָתָא דְלַעִילָא. וּמְאִינוּן מְלִין דְּבִלְעָם
נְסִיבְנָא. וְחַמִּינָא בְּהוּ, דְלֹא הָוָה בְּעֵלְמָא חֲפִים
בְּחַרְשִׁין פְּגִינָיָה. אַמִּינָא, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְבִטִיל
מְעֵלְמָא חַרְשִׁין דְלֹא יִטְעוּן בְּנֵי נְשָׂא מִבְּתַר
דְחִלְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. ע"כ: (עד כאן
מִהַשְׁמַטוֹת).

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּלָעִם חֲיִיבָא מָאן קָטִיל
לֵיהַ, וְהֵיךְ אֶקְטִיל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
פְּנָחַס וְסִיעֵתִיָּה קְטִילוּהוּ. דְכִתִּיב, (במדבר לא) הָרְגוּ
עַל חֲלָלֵיהֶם. וְתַגִּינוּן, בְּקִרְתָּא דְמַדִּין הָוָה עֵבִיד
בְּחִכְמָתָא דְחַרְשׁוּי, דְטָאֲסִין בְּאוּרָא הוּא
וּמְלִי מְדִין. וְאֶלְמָלָא צִיץ דְקְדוּשָׁא, וְצִלוּתָא
דְפִינָחַס, דְאַפִּילוּ לְהוּן עַל קָטִילָיָא, הָדָא הוּא
דְכִתִּיב עַל חֲלָלֵיהֶם. וְכִתִּיב (יהושע יג) וְאֵת בְּלָעִם

אורות עליונים. פשהגנתי
לאותם סודות שהיו מבלעם,
תמהתי.

יום אחד לחשתי במקום אחד,
והיו האותיות עולות ויורדות, עד
שראיתי בחלום ואמר לי, מה לך
להפגס בתחום שאינו שלך?
התעוררתי, והיה רע לפני על
סודות נסתרים שהיו שם. שלחתי
לאותו יהודי ונתתי לו הספר,
ובסודות של בלעם מצאתי
מאותם שמות המלאכים ששלח
לו בלק ולא היו מסתדרים על
תקונייהם.

אבר פמה זיני רפואה מצאתי
בו שמתקנים על תקוני התורה
וסודות נסתרים שלה, וראיתי
בחסידות ותפלות לקדוש-ברוך-
הוא.

ואם תאמר שהיה עושה רפואה
בפסוקי התורה - חס ושלום!
אלא היה אומר סודות התורה,
ועל אותו סוד מוציא סודות
רפואה שלא ראיתי כאלה
לעולמים. אמרתי, ברוך הרחמן
שהחכים בני אדם בחכמה
עליונה. ומאותם דברים של
בלעם לקחתי, וראיתי בהם שלא
היה בעולם חכם בכשפים
כמוהו. אמרתי, ברוך הרחמן
שבטל מהעולם כשפים, כדי
שלא יטעו בני אדם מאחר יראת
ה': ע"כ מההשמטות.

אמר רבי אלעזר, בלעם הרשע
מי הרגו, ואיך נהרג? אמר רבי
יצחק, פנחס וסיעתו הרגוהו,
שכתוב (במדבר לא) הרגו על
חלליהם. ושנינו, בעיר מדן היה
עושה בחכמת כשפיו שטטים
באזיר הוא ומלכי מדן. ואלמלא
ציץ הקדשה ותפלת פנחס
שהפילום על ההרוגים. זהו
שכתוב על חלליהם, וכתוב (יהושע
ג) ואת בלעם בן בעור הקוסם